

РЕШЕНИЕ

№ 242

София, 08 юли , 2014 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, II наказателно отделение, в съдебно заседание на 26 май, две хиляди и четиринадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Юрий Кръстев

ЧЛЕНОВЕ: Биляна Чочева

Жанина Начева

при участието на секретаря Н. Цекова
и в присъствието на прокурора Кр. Колова
изслуша докладваното от председателя (съдията) **Ю. Кръстев**
наказателно дело № 579/2014 година.

Производството по чл. 346 и следващите НПК, е образувано по касационен протест на Апелативна прокуратура София, против въззивна присъда на Софийския апелативен съд, постановена по внохд № 904/2013 г. Твърди се, че съдебният акт е постановен в нарушение на закона и при допуснати съществени процесуални нарушения. Направено е искане за отмяната му и връщане на делото за ново разглеждане.

Представителят на Върховната касационна прокуратура поддържа протеста по изложените в него съображения.

Подсъдимият Х.А.К., чрез своите защитници – адвокати Лулчева и Василев, счита протестът за неоснователен и искат да бъде потвърден съдебният акт.

Върховният касационен съд, в пределите на касационната проверка по чл. 347, ал. 1 НПК, за да се произнесе съобрази следното:

С въззивна присъда № 1/24.01.2014 г., Софийският апелативен съд, наказателно отделение, 2-ри състав, е отменил изцяло присъда от 14.04.2011 г., постановена по нохд № 5095/2009 г., на Софийски градски съд, наказателно отделение, 13-ти състав, като вместо нея е признал подс. Х. А. К., за невиновен и го е оправдал по повдигнатите му обвинения за извършени престъпления по: по чл. 257, пр. 1 /Д.в. бр. 62/97 г./, вр. чл. 255, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 2, ал. 2 НК и по чл. 255, ал. 3, вр. ал. 1, т.т. 2, 6 и 7, вр. чл. 26, ал. 1 НК.

По протеста:

Преди всичко следва да се посочи, че касационната проверка не е аналогична по съдържание и резултат на въззивната. Касационният съд за разлика от въззивния, не може да установява нови фактически положения и въз основа на тях да пререшава делото. От неговите правомощия уредени в чл. 354 НПК произтича, че той, като последна висша инстанция осъществява контрол върху процесуалната и материално-правната законосъобразност на оспорения съдебен акт. И това е напълно естествено, защото следва духа на чл. 124 от Конституцията на Република България.

Изхождайки от мястото на Върховния касационен съд в пирамидата на съдебните органи, законодателят съвсем целенасочено е предявил по-високи изисквания към съдържанието на касационната жалба и касационен протест. Според чл. 351, ал. 1 НПК, те изрично трябва да съдържат едно от лимитативно посочените в чл. 348 НПК касационни основания, данните които го подкрепят, както и искането което се прави. От разпоредбите на ал. 4, т. 1 на чл. 351 НПК непосредствено произтича, че касационните протести и жалби, чието съдържание не отговаря на посочените условия, изобщо не подлежат на разглеждане. Затова по принцип касационната проверка не е всеобхватна и служебна, а се ограничава в рамките на правната проблематика, поставена писмено от

жалбоподателя, съответно от протестиращия прокурор, какъвто е случаят по настоящето дело. В интерес на правосъдието отклонения от този принцип са допустими само при установяване на фрапантно несъобразяване с процесуалната форма или грубо нарушаване на закона в рамките на фактическите констатации на въззивният съд, довели до накърняване на основни човешки права. Прокуратурата обаче не може да разчита на такива отклонения, защото самата тя като държавна структура, обвързана с конституционното задължение да повдига и поддържа обвинение по делата от „общ” характер, не е носител на такива индивидуални права. Затова, както по принцип, така и по настоящето дело, касационната проверка не може да излиза извън рамките на доводите по касационния протест и допълнението към него. На тази основа е изградено и правилото *reformatio in rejus*, което най-общо казано не допуска след постановена присъда влошаване положението на подсъдимия при липса на съответен протест.

В случая, първоначалния касационен протест е бланков и съдържа посочване на касационните основания – нарушение на закона и съществено нарушение на процесуалните правила, с искане за отмяна на новата присъда и връщане на делото за ново въззивно разглеждане.

В подкрепа на основанието по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК, в допълнението към протеста се възпроизвеждат фактите според версията на обвинението, която е била възприета от първоинстанционният съд, но след това отхвърлена от втората инстанция. На тази основа се поддържа, че осъдителната присъда е трябвало да бъде потвърдена. От своя страна протестираната нова оправдателна присъда, най-общо е окачествена като „неправилна”. Такъв подход е недопустим, защото както бе посочено, пред настоящата инстанция страните могат да поставят въпроса за точното прилагане на материалния закон, само в рамките на фактическите положения установени от въззивният съд. След като последният е приел, че обвиненията срещу подс. Х. К., не са доказани до изискваната от процесуалния закон степен на несъмненост, това негово заключение може да се проверява по касационен ред, само в контекста на спазване на процесуалните правила.

Като страна в съдебната фаза на наказателния процес прокурорът би могъл да се позовава, че правото му да участва в процеса на събиране на доказателствата е било ограничено. Такъв касационен довод обаче не е развит в протеста и допълнението към него. Би могъл също така да поддържа, че протестиращият от него съдебен акт е постановен върху

ненадлежно събрана доказателствена основа. Но в протеста и допълнението към него също няма такова твърдение. Редът за събиране и проверка на доказателствата е спазен. Не е било ограничено и правото на държавния обвинител в съдебните прения да предлага свой анализ на доказателствените материали, въпреки че в наказателния процес той никога не може да бъде обвързващ за съда.

По настоящето дело единствените касационни доводи на прокуратурата, които могат да бъдат свързани с основанието по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК, се състоят в критика на начина по който въззивният съд е формирал своето вътрешно убеждение относно правно-релевантните факти. В тази насока, в допълнението към протеста се поставя въпросът, за липсата на обективност, всестранност и пълнота в изследването на доказателствените материали, така както се изисква от принципа по чл. 14, ал. 1 НПК. На този въпрос следва да бъде даден отговор с настоящето касационно решение. Същевременно трябва да се има предвид, че по закон въззивната инстанция е последната обвързана с процесуалното задължение да се произнесе по фактите и обстоятелствата, включени в предмета на доказване. Настоящият състав не разполага с правомощието да установява нови положения, защото за разлика от предходните инстанции не провежда съдебно следствие и не оценява непосредствено доказателствените материали.

Първостепенна цел на обвинителната власт е била, да представи пред съда такива убедителни доказателства, които да го доведат до несъмнен отговор на въпроса за виновността на подсъдимия К. в извършване на инкриминираните деяния. Няма никакви правни основания настоящата инстанция да не се солидаризира с крайното заключение на въззивния съдебен състав, че тази цел не е постигната.

Тезата на прокуратурата по внесения обвинителен акт е, че подс. К., през периода 14.02.2005 г. до 14.09.2006 г., като ЕТ „Щ. Х. А.” и като собственик и управител на „Е. Е. И.” ЕООД, „Д.” ЕООД, и „М.” ЕООД, лично и посредством фактическите действия на упълномощени лица – В. Б., Е. М., Р. Ц., С. А., С. Д., Т. Г. и Ц. М., подавали пред органите на данъчната администрация съответните декларации и отчетни регистри – дневници за покупки и продажби, като е избегнал плащане на данъчни задължения в особено големи размери – ползвал неследващ се данъчен кредит, потвърждавайки неистина в декларации по чл. 100 ЗДДС и приложените към тях дневници по чл. 104 ЗДДС, декларирайки реално платен ДДС по фиктивни сделки с доставчици, както и че през периода

16.10.2006 г. до 14.07.2008 г., лично и посредством фактическите действия на същите упълномощени лица, подавали декларации и дневници за покупко- продажба, като избегнал установяването и плащането на данъчни задължения, на посочените по-горе дружества по ЗДДС, в особено големи размери, като приспаднал наследващ се данъчен кредит чрез използване на документи с невярно съдържание – справки декларации и дневници.

Естествено първият въпрос е, дали обвинението е представило преки доказателства за това. Категоричният отговор е отрицателен.

Следва да се отбележи, че възраженията на прокуратурата по същество се свеждат до твърдения за неправилна преценка на събраните доказателства, а от там и за незаконосъобразен извод, че подсъдимият не е извършил престъпленията.

По своята същност тези възражения изложени в допълнението към протеста, се свеждат до оспорване обосноваването на второинстанционният съдебен акт, във връзка с приетата фактическа обстановка. Достоверността на доказателствените материали обаче, не подлежи на преобсъждане в касационното производство. Тази инстанция, както би посочено и по-горе, следи само за правилното приложение на закона и не може да установява нови фактически положения. Изводите за невинността на подс. К. в осъществяване от обективна и субективна страна състава на посочените престъпления, са подкрепени изцяло от кредитираните показания на свидетелите, дали показания пред първоинстанционният съд и при проведеното собствено съдебно следствие, подробно изброени в мотивите, от приложените писмени доказателства, от експертните заключения, включително назначени и изслушани по време на второинстанционното съдебно производство. Следователно, вътрешното убеждение на съда не се основава на произволно възприети фактически положения, а на сериозен и задълбочен анализ, на всички събрани доказателства – видно от изложените мотиви.

След пълна и точна преценка на данните от всички доказателствени средства, относими към главните факти от предмета на доказване в процеса, законосъобразно е било прието, че не може да се направи еднозначен извод по отношение авторството на инкриминираните деяния, т. е да се приеме за безспорно установено, че обвиненията са доказани по несъмнен начин, каквито са изискванията на чл. 303, ал. 2 НПК, за да се постанови осъдителна присъда. В тази насока въззивният съд

не може да търпи упрек, защото при условията на чл. 305, ал. 3 и чл. 339, ал. 2 НПК и след анализ на данните от доказателствените средства, е мотивирал обоснован извод, защо отхвърля като неоснователни направените от прокуратурата възражения. Изложил е също така и убедителни съображения, на кои доказателствени средства се дава вяра и на кои не и на кои се гради извода за невинността на подс. К. При приетите за установени фактически положения, които не подлежат на касационен контрол с оглед ограничителните основания по чл. 348 НПК, направените изводи, че подсъдимият не е осъществил от обективна и субективна страна съставите на посочените престъпления, са напълно законосъобразни.

По делото не спори, че през инкриминираните периоди търговски представител на фирмите ЕТ „Щ.-Х.А.“, „Д.“ ЕООД и „М.“ ЕООД, е била св. Г. Д., която в това си качество управлявала административната, търговската и производствената дейност в обектите на дружествата. Занимавала се с разкриване на нови обекти, обособяване на обекти, оборудване на магазини за хранителни стоки и мандри. В това качество водела преговори за търговски сделки, подписвала договори с контрагенти, без да подписва счетоводни документи, които се оформяли от съответните счетоводители. На същите фирми, както и на „Е. Е. И.“ ЕООД, търговски представител през инкриминираните периоди бил и св. М. В., който преговарял и сключвал договори с доставчици за доставка на хранителни стоки. В посочения период, търговски представител на „Е. Е. И.“ била и св. Г. И., която изпълнявала същите функции. Обичайната практика била да се сключват устни и рамкови писмени договори. Давала се предварителна заявка и след одобряване на оферта се доставяла стоката, която се проверявала от съответните специалисти и се съставяли приемо-предавателни протоколи.

За получените стоки от дружества представлявани от св. В. и Т. Н. били съставяни приемо-предавателни протоколи, подписани от тях и от търговските представители Г. Д., М. В. и Г. И., Последните са подписвали и договорите за доставка, заявки и оферти. Нито един от документите не е подписан или написан от подс. К.

Заплащането на стоките било разсрочено, като ставало по банков път, на каса, чрез уведомление за извършена цесия, при което са заплащало на цесионера., Част от закупените машини от дружествата били продадени впоследствие на други дружества, като тяхната стойност била заплатена по банков път.

По отношение на депозираните по делото свидетелски показания, касационният състав възприема изцяло доводите на въззивният съд, изложени в мотивите на атакуваната присъда. В голямата си част разпитаните свидетели са счетоводителите работили в дружествата на подсъдимия, обработвали счетоводно документите по сделките, за които се твърди от обвинението, че са „фиктивни”. От тях е безспорно установено, че те са осчетоводявали фактурите, които са им предоставяни от търговските представители, въвеждали са ги в компютърната счетоводна програма, която генерирала справките – декларации, като след това са ги връщали отново на търговските представители, за да бъдат подписани. Видно от заключението на графическата експертиза, нито една от инкриминираните справки-декларации не е подписана лично от подс. К.. След подписването им някои от свидетелите лично ги отнасяли в съответните данъчни служби, като те не са контактували с доставчиците по фактурите.

В тази връзка, основателно са били кредитирани изцяло показанията на св. Г. Д., която установява, че като търговски представител е вземала решения пряко свързани с управлението на фирмите за производствената, административната и търговската дейност, като е уведомявала подс. К. само в най-общ вид за извършваната от дружествата дейност. Установява се, че за периода 2005 – 2008 г. се налагало отваряне на нови магазини за хранителни стоки, което изисквало ново оборудване и разширяване на търговските площи. Заедно със св. В. и Г. И. стигнали до решение за обособяване на помощно стопанство в гр. Перник, което да бъде оборудвано с машини за производство на стелажи, рафтове и всичко друго необходимо за предприятията-магазини, мандра, цех за производство на гуми. Сключили договори със св. Н. и Л., които доставяли машините след предварителна заявка. След получаването им, технолози, инженери и специалисти са проверявали дали съответната машина е в изправност и работи. Едва след тяхното одобрение се съставял приемо-предавателен протокол, който подписвали. Свидетелите представяли фактури, в които била описана доставената стока, след което са били предавани в счетоводствата на дружествата за осчетоводяване. Счетоводната система генерирала инвентарен номер и съответната машина се вписвала като дълготраен актив в имуществото на дружеството. Генерираните от програмата справки-декларации по чл. 100 ЗДДС, ги носели за подпис при секретарката на подс. К., от където вече подписани се предавала на някоя от счетоводителките да ги отнесе в съответната данъчна служба. Същата свидетелка обяснява, че е имала оперативна

самостоятелност да решава какви машини да закупи, за да се поддържа и разширява производствената дейност на предприятията.

Показанията на свидетелката кореспондират с показанията на св. В. и Г. И., също правилно кредитирани изцяло, от приложените по делото писмени доказателства – фактури, рамкови договори, заявки, приемо-предавателни протоколи, дневници за покупки и др., обект на съдебно-счетоводните и банкови експертизи. Техните заключения относно начина на договаряне, осчетоводяването и начина на плащане потвърждават информацията дадена от св. Д.. Приетите от въззивната инстанция съдебно-техническа и ССЧБЕ също кореспондират с показанията ѝ за това, че част от машините са налице и се намират в предприятията на дружествата, а друга част са продадени. В тази връзка са и показанията на св. К., Й., К. и Ч., Н., на които е дадена пълна вяра.

Обсъдени са били внимателно и подробно в мотивите и показанията на св. Т. Н. и В. Л.– стр. 33 и 34, като законосъобразно е отговорено, че още на досъдебното производство е била пропусната възможността да бъдат разпитани подробно за всички значими факти в процеса, като им се представят и наличните по делото документи подписани от тях. Точен е изводът, че въззивният съдебен състав не може да ги разпита поради укриването им и невъзможността да бъдат открити, с цел изясняване на съществени обстоятелства свързани с доставчиците на стоките, вида им, начин на транспортиране, мястото където са били доставяне, заплащането им. Този съд правило е приел, че не следва да бъдат кредитирани тези показания от ДП, солидаризирайки се с изложените от първоинстанционния съд в тази връзка съображения и които не се нуждаят от преповтаряне.

Подробно са били обсъдени и показанията на св. Р. Х., К. Б., Р. А., Н. В., като е правилен извода, че последните трима са били само по документи собственици и управители на „Е. Ф.” ЕООД, „И.” ЕООД и „С. С Т.” ЕООД, като реално лично не са осъществявали никаква дейност с тези фирми, но са дали възможност на св. Л. и Н. от тяхно име да осъществяват такава, предоставяйки им достъп до личните си документи, както и на тези на фирмите им, включително и да разкриват на тяхно име банкови сметки – приложени по делото банкови справки.

В крайна сметка е напълно законосъобразен направения от въззивния съд, въз основа на събраните и преценени доказателства

окончателен извод, че подс. К. не осъществил съставите на посочените престъпления.

По делото няма спор, че „Д.” ЕООД, „Е. Е. И.” ЕООД, „М.” ЕООД и ЕТ „Щ.-Х. А.” са били регистрирани по ЗДДС, като с подаването на посочените в обвинителния акт справки-декларации придружени от отчетните регистри – дневници за покупки, са упражнили правото на приспадане на данъчния кредит за съответните, посочени данъчни периоди. За да се приеме обаче, че чрез тези действия по посочения от обвинението начин е избегнато плащане на данъчни задължения в особено големи размери е необходимо несъмнено да бъде установено, че използваните пред данъчните органи документи са с невярно съдържание, че са използване от подс. К. и то със знанието му за порочността на същите и използването им за представяне на невярна информация пред данъчните органи, относно действителния размер на дължимия за внасяне ДДС.

Обвинителната теза е, че сделките са били „фиктивни”, тъй като фирмите сочени като доставчици, както и техните поддоставчици не са имали капацитет да осъществят сделките, доставяйки стоки и машини на значителна стойност, фактурите не са били подписани от собствениците на фирмите или техни пълномощници, не е реално заплатена стойността на стоките, не е имало производствена или друга необходимост за закупуване на машини, във фактурите доставената стока не била описана с достатъчно индивидуализиращи признаци, за да се приеме, че са налице в предприятията. Обвинението твърди също така, че подс. К. е бил създал стройна система за осчетоводяване на „фиктивните” сделки, с цел получаване данъчен кредит и избягване по този начин заплащане на данъчни задължения в особено големи размери.

С оглед на гореизложеното, във връзка с приетите данни от доказателствените средства, се явява законосъобразен извода на въззивният съд, че през инкриминираният период, действително са били доставяни машини и съоръжения за нуждите на предприятията, собственост на дружествата на подсъдимия., като голяма част от тях, посочени в обвинителния акт, се намират в тях.

По силата на пълномощни дадени от подс. К., упълномощени през инкриминираните периоди да подават справки-декларации и отчетни регистри пред данъчните органи били лицата: В. Б., Т. Г., Р. Ц., С. А., Е. М., Ц. М. и С. Д., А. В., С. Й. и Т. К. Тези лица са били упълномощени да го представляват пред данъчните органи, като подават

ДДС декларации, както и във връзка с подписване на всякакви актове издавани от данъчната администрация.

От заключението на допълнителната ССчБЕ, т. 1, по делото е установено от кои банкови сметки на дружествата на подсъдимия са били превеждани средства за закупуване на машини, по фактурите посочени в обвинителния акт и по чии сметки, в кои банки са постъпили плащанията и кой е нареждал плащанията. Такива са постъпили по сметки на „Е. Ф.” ЕООД и „И.” ЕООД, представлявани от св. В. Л. и Т. Н., доставяли машините. От т. 2, на същото заключение е установено, кога, как и по какъв начин машините посочени в заключението на съдебно-техническата експертиза, като продадени от дружествата на подс. К. на други дружества, са били заплатени от последните.

Както бе посочено и по-горе в настоящите мотиви, истинските собственици на фирмите „И.” ЕООД, „Е. Ф.” ЕООД и „С. С Т.” ЕООД, лично не са осъществявали никаква производствена или търговска дейност, като св. Б. и А. изобщо не знаят за сделки със стоки от вида посочени във фактурите по обвинителния акт, а св. В. не може да каже нищо конкретно за сделките, които не отрича да е сключвал. Част от документите по тях, са били подписани от св. Б. и В., докато св. А. не е подписала нито един документ – заключенията на графическите експертизи и всички те не могат да възпроизведат подробности по тези сделки, фактурите по които са счетоводно отразени в справките-декларации по чл. 100 от ЗДДС и съответните дневници за продажби на техните фирми.

От разпита на вещите лица по съдебно-счетоводните и банкови експертизи, безспорно е установено, че счетоводството на посочените фирми, собственост на подс. К., се е водело в съответствие със Закона за счетоводството и ЗДДС. Установява се също така, че фактурите за осъществените доставки, съдържат всички изискуеми се от закона реквизити. Поради това се явява неоснователно твърдението на прокуратурата, че посочените във фактурите стоки не са индивидуализирани в достатъчна степен, която да дава възможност да бъде проверено точно, коя от наличните машини е закупена с дадена фактура.

От заключението на съдебно-техническата експертиза – депозирана пред САС е видно, че 107 бр. машини от общо 237, закупени с фактурите по инкриминираните справки декларации, към момента на извършване на проверката на място, се намират в обектите собственост на

фирмите на подсъдимия, че същите са огледани лично и е установена идентичност между част от тях и описаните от КУИППД, посочвайки се и по кои белези е установена идентичността. В графа 6 на таблица № 2 от заключението е отразено, кои от посочените в обвинителния акт машини не са били описани от КУИППД, кои са налични и кои са били продадени, кога и с каква фактура.

С оглед на изложеното и настоящата инстанция счита, че независимо от това, че във фактурите не са отразявани други индивидуализиращи стоката признаци, за което няма и законово изискване, по експертен път е установена идентичност между закупените с посочените фактури машини и тези които са в наличност. Ако прокуратурата твърди, че това не е така, то е следвало да ангажира и представи доказателства за това, с какви други документи са закупени тези налични машини, което не е сторила. Противното, както правилно е посочила въззивната инстанция би прехвърлило тежестта на доказване на обвинението върху подсъдимия – да доказва, че намиращите се в обектите на дружествата машини описани от КУИППД, за които е водено изрядно счетоводство и са заприходени като ДМА, са придобити по някакъв друг начин.

По делото е изяснено и как, по какъв начин и в полза на кого е била заплатена стойността на машините придобити от четирите фирми на подс. К. Вещите лица по приетата от САС ССЧБЕ установяват, че заплащането е ставало разсрочено по банков път, на каса и чрез уведомление – на цесионер. Експертите са обобщили, че сумите са изплатени, като посочените фирми са се издължили на фирма „С.“, на която са били цедирани вземанията и това е станало в течение на времето след инкриминирания период.

В т. 1 от заключението на допълнителната, приета на въззивното производство ССЧБЕ, е отговорено подробно на въпросите от кои банкови сметки на дружествата на подсъдимия са били превеждани средства за закупуване на машините, по кои от фактурите посочени в обвинителния акт и по чии сметки, в кои банки са постъпили тези средства, кой е нареждал плащанията. Отговорите са цитирани изчерпателно на л. 43 и 44 от мотивите на второинстанционният съд.

Тъй като изложените съображения са законосъобразни, подкрепени от събраните и преценени доказателства по делото, същите не

се нуждаят от преповтаряне. С оглед на това, правилно е било прието, че е имало реално доставени машини, чиято стойност е била заплатена.

Изяснен е бил и въпроса на кои други дружества са били продадени тези машини, посочени в заключението на СТЕ и дали е била заплатена тяхната стойност на фирмите на подсъдимия. В заключението на ССЧБЕ подробно е било отговорено на тези въпроси, като са посочени фирми, банки, номера на платежни нареждания и банкови извлечения, с които по банков път е извършено плащането, както и коя машина е заплатена авансово с няколко фактури, преди да бъде окончателно получена и заплатена. Допълнителната ССЧБЕ установява, че закупените от „М. Б.” АД, от „М.” ЕООД машини, са били осчетоводени, като са посочени складовите разписки, с които активите са заприходени и инвентарните номера, с които са отразени в инвентарната книга, а стойността им е заплатена по банков път с РКО и с протоколи за прихващане по взаимни задължения.

Въззивният съд е извършил проверка за тъй наречените „свързани Ф. и Ю., изисквайки справка от Търговския регистър за всички търговски дружества, собственост на подс. К. в периода 2004 – 2008 г., както и на тези в чиито управителни органи е бил. След обстоен анализ на събраните данни, е направил законосъобразен извод, че твърдението на прокуратурата, че са налице сделки между тъй наречените „свързани дружества” е неоснователно, въпреки че такова обвинение не е повдигано.

Обсъден е бил и доводът на прокуратурата, че машините са били закупувани на много висока стойност, като по този начин се целяло да се формира по-голям данъчен кредит по ЗДДС. Както правилно е посочила въззивната инстанция, в обвинителния акт такова твърдение и обвинение няма. От друга страна, заключението по съдебно-техническата и икономическа експертиза установява, че е налице е разлика между стойността на машините по фактурите и оценката, която експерти от КУИППД са дали при описване на ДМА, на дружествата на подс. К. през 2009 г. , която не е значителна спрямо общата стойност на всички стоки и която се дължи на различната методика при оценяването на ДМА, обяснявайки защо това е така. Освен това, по делото е установено, че част от визираните в обвинителния акт машини са били продадени на други дружества, на цени приблизителни по стойност на тези на които са били закупени, разбира се с известна печалба. Това е още едно обстоятелство, опровергаващо тезата на прокуратурата.

По отношение на включените малотрайни и бързо развалящи се продукти и стоки, както и такива, които са използвани като консумативи и материали и съответно са отписани от активите на дружествата – посочени в обвинителния акт, вещите лица установяват, че не е могло да бъде извършена проверка за тяхната наличност. Твърдението на прокуратурата, че придобитите стоки, както са описани във фактурите не били свързани с някаква производствена необходимост, се опровергава от данните по делото. Четирите дружества на подсъдимия са осъществявали дейност свързана с производство и търговия на хранителни стоки, мандри, млекопреработвателни предприятия, магазини „Е.“ „О.“, преработка на автомобилни гуми и др. Нормално би било хранителните продукти да се закупват с оглед посочената дейност. По отношение на част от машините, за които се твърди, че не са реално закупени са налице данни, че към момента се намират в предприятия на дружествата и се използват от тях.

Изяснен е и въпросът, какво представлява „П.“ в гр. Перник, в което се намират металообработващи машини и които се използват за изработване на стелажи, рафтове, плотове за маси и други елементи, необходими за търговските обекти на дружествата. От показанията на св. К. и Й., кореспондиращи с тези на св. Д. и заключението на съдебно-техническата и икономическата експертиза, безспорно е установено, че то представлява съвкупност от няколко халета или складове, в които са били разположени машини за ремонт на локомотиви /преди инкриминирания период/, а след това на такива, които се използват за изработка на рафтове, плотове, стелажи, както и за ремонт на машини и други съоръжения, необходими при осъществяване на дейността на „М.“ ЕАД, като последното е видно и от писмо на изпълнителния директор на мините, приложено във въззивното производство.

Свидетелите Ч. и К. също установяват, че в мандрите и млекопреработвателното предприятие, се намират и ползват климатични витрини, хладилни камери, вани, както и необходимите за тяхната поддръжка и ремонт фрези, бормащини, ножовки и пр., закупени с фактурите посочени в обвинителния акт. Друга част от машините, според заключението на съдебно-техническата експертиза, се намират в завода за преработка на стари автомобилни гуми в с. Г, собственост на „Е. Е. И.“ ЕООД. Същото е подкрепено от показанията на св. Н. И.

Следователно, всичко изложено изцяло опровергава обвинителната теза на прокуратурата, че сделките били фиктивни, тъй като

не е имало необходимост от закупуване на машини от вида на посочените във фактурите.

Нито едно от събраните доказателства по делото не потвърждава твърдението на обвинението, че подс. К. лично е създал система за „фиктивно” осчетоводяване на нереално сключени сделки.

Същото се опровергава от показанията на св. Д., В. и И., сключили договори за търговско представителство с подс. К., по силата на които са осъществявали оперативното ръководство на предприятията на посочените дружества, извършвали са търговска дейност, отговаряли са за снабдяването със суровини, с необходимите за производството машини, пласмента на продукцията и всички други действия, произтичащи от естеството на предмета им на дейност. Техните показания са подкрепени изцяло от приложените по делото договори за търговско представителство.

По делото е безспорно установено, че през различни периоди за времето - 2004 – 2008 г., в който влиза и инкриминирания период, подс. К. е бил собственик или участвал в управлението общо на 26 търговски дружества, като е напълно нормално да не е бил в състояние лично и непосредствено да осъществява, ръководи и контролира цялостната им дейност. Разумно е било поради това да сключи посочените договори за търговско представителство, с посочените в тях правомощия. Затова са достоверни показанията на свидетелите, че не са го уведомявали за всяка конкретна сключена от тях сделка.

По делото няма нито една данна, нито едно доказателство, че подс. К. е бил запознат със всяка една фактура посочена в обвинителния акт или, че е бил уведомяван за закупуване на всяка стока. Установено е точно обратното – изложено по-горе в мотивите за предоставяне на фактурите за осчетоводяване от търговските представители, счетоводителите на дружествата изготвяли справки-декларации по чл. 100 ЗДДС, като счетоводната система сама ги генерирала след въвеждане на данните от фактурите, след което са били предавани на св. Д., В. и И. – търговски представители, които ги предавали за подпис при секретарката на подсъдимия. Данните по делото са, че св. С. Д. била упълномощена не само да осчетоводява фактурите, да съставя съответните дневници и справки-декларации, но и да ги подписва от негово име и представя пред данъчните служби. При положение, че става въпрос за дейността на четири отделни фирми, осъществяващи разнообразна такава, нормалното както е в случая, тя да бъде осчетоводявана не от един счетоводител, а от

няколко, обслужващи отделните дружества. Поради това е и неоснователно твърдението на обвинението, че умишлено били упълномощени от подсъдимия различни счетоводители да изготвят справките-декларации, като нито един тях нямал поглед върху цялата документация по съответната сделка.

От показанията на нито един от разпитаните свидетели по делото, не се установява подс. К. лично да е предоставял фактури, договори, ПКО, бордера или каквито и да било други документи за осчетоводяване или да е давал нареждания свързани с осъществяване на тази дейност. Поради това е точен изводът, че е абсолютно незаконосъобразно твърдението на прокурора, че подсъдимият е създал система за „фиктивно” осчетоводяване на нереално сключени сделки. Само от обстоятелството, че св. Н. и Л. не могат да бъдат възприети като действителни представители на посочените фирми, както и от факта, че последните не са били истинските доставчици на стоките, не може да бъде направен извод, че сделките са „фиктивни”. В тази връзка на л. 52 от мотивите, въззивната инстанция е изложила убедителни съображения, които се възприемат и от настоящата инстанция.

С оглед на изложеното и настоящият съдебен състав счита, че държавното обвинение не е доказало своята теза, че сключените сделки са били „фиктивни”, че справките-декларации и дневници за покупки са с невярно съдържание. Ако някой от документите е с невярно съдържание, то в случая би трябвало да бъде съответната фактура, като първичен документ. Това е така, защото справката-декларация, генерирана от счетоводната компютърна програма, съдържа това, което е отразено във фактурата. По делото обаче от събраните доказателства, не е установено разминаване между съдържанието на отделните фактури и това на справките-декларации и дневниците за покупки, за да се твърди, че тези производни документи са с невярно съдържание. По изложените съображения и настоящата инстанция прие, че са недоказани посочените по-горе твърдения на държавното обвинение - че сделките са фиктивни и че съставените въз основа на осчетоводените фактури справки-декларации и дневници за покупки, са с невярно съдържание.

За да се носи наказателна отговорност за укриване на данъчни задължения, чрез деклариране на неверни обстоятелства – сключване на сделки които са „фиктивни”, е необходимо да бъде доказано по несъмнен начин, че подсъдимият е участвал в тяхното сключване или поне е знаел че

са „фиктивни”, което по настоящето дело не е направено от държавното обвинение.

В този смисъл е и решение № 374/2011 г. по к. д. № 2059/2011 г. на 1-во н. о. на ВКС, в което се приема, че дори и да е установено, че доставчиците на стоки са такива само по документи, че са тъй наречените „кухи” търговски дружества, обстоятелствата, които потвърждават това, не означават непременно престъпно участие на подсъдимия в укриване на дължимия данък. Друго би било според решението, ако по делото е доказано участие на подсъдимия във „фиктивните” сделки или поне знание за тяхната фиктивност.

По настоящето дело от нито един доказателствен източник не може да бъде установено, че подс. К. е участвал в сключването на сделките. Те са били реализирани от търговските представители на дружествата, които твърдят, че не са го уведомявали. Липсват доказателства, че подсъдимият се е срещал със св. Л. и Н., за да договаря доставки или изготвяне на фактури с невярно съдържание или, че е въздействал на свои служители да сторят това. Установено е точно обратното, че се е интересувал от дейността на дружествата си в общ, глобален план.

Неоснователно е възражението на прокуратурата, че не може данъчен кредит от 16 781 960, 72 лв., да остане незабелязан от подс. К. Точни са изводите на въззивния съд, че това би било вярно, ако цялата сума би постъпила реално и наведнъж и то по сметка на едно дружество. В случая, това е станало в четири дружества с отделни банкови сметки и счетоводства, за период около три години. В тази връзка, както и за твърдението на прокуратурата, че доставените машини са били на много голяма стойност, изпращането на която не би могла да остане незабелязана от подсъдимия, са изложени подробни съображения на л. 56 от мотивите, които се споделят изцяло и от настоящата инстанция.

Следва също да се отбележи, че нито една от справките-декларации по ЗДДС, които счетоводителите са подавали от негово име, не е подписана лично от него, поради което не може да бъде установено дали е знаел за отразеното в тях. Обвинението е, че лично е потвърдил неистина в справките декларации, но по делото не е събрано нито едно доказателство в тази насока. Лично той не е съставял фактури, не ги е подписвал, не е съставял и не е подписвал справки-декларации и отчетни регистри - дневници за покупки. По делото липсват каквито и да било

доказателства, за да бъде направен извод, че е знаел за фиктивността на сделките, дори и да се приеме това. Освен това няма никакви данни, че подс. К. е съставил лично или чрез фактическите действия на свои служители документи с невярно съдържание – справките-декларации и отчетните регистри – дневници, както и да ги е предоставил лично пред данъчните органи с цел да получи неследващ му се данъчен кредит, като по този начин избегне плащане на данъчни задължения в особено големи размери.

Съставът на Върховния касационен съд изцяло възприема изводите на въззивната инстанция, относно постановяването на оправдателната присъда и по двете обвинения. Счита, че изложените мотиви в нейна подкрепа, представляват подробен и изчерпателен анализ на всички събрани доказателства и същевременно излагащи ясни правни съображения по всеки от инкриминираните факти.

Касационната проверка за точното прилагане на наказателния закон, се осъществява в границите на установените от въззивният съд фактически положения. В тези параметри правилно е било прието, че не е установено по несъмнен начин, че подс. Х. К. е извършил инкриминираните с обвинението деяния. Затова, няма никакво основание за уважаване искането в протеста, за отмяна на въззивната присъда и връщане на делото за ново разглеждане.

Що се отнася до обстоятелството, че две съдебни инстанции са се произнесли коренно различно по едно и също обвинение, трябва да се подчертае, че такава възможност е уредена изрично със самия процесуален закон. Следва да се има предвид в случая, че при въззивното разглеждане на делото е проведено допълнително съдебно следствие, на което по надлежния процесуален ред са събрани нови доказателствени материали.

В заключение може да се обобщи, че въззивният съд е имал основание да пререши делото, тъй като е изхождал от трайно установени принципи в демократичните наказателно-правни системи, а именно – възложената върху прокуратурата тежест да докаже внесеното в съда обвинение при спазване правилата на справедливия процес и най – вече високите изисквания на закона за постановяване на осъдителна присъда, само при доказване на обвинението по несъмнен начин.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК,
съставът на 2-ро наказателно отделение при Върховния касационен съд

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА въззивна присъда № 1/24.01.2014 г.,
постановено по внохд № 904/2013 г., на Софийския апелативен съд,
наказателно отделение, 2-ри състав.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: